

การวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตัวชี้วัดร้อยละเด็กอายุ 0-12 ปี ฟันดีไม่มีผุ (Cavity Free)

รอบ 5 เดือนแรก (ตุลาคม 2568 - กุมภาพันธ์ 2569)

1. ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด กลุ่มเด็กปฐมวัย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ/ความคาดหวัง	ความผูกพัน	ความพึงพอใจ	ความไม่พึงพอใจ	ข้อเสนอแนะ
1. กระทรวงสาธารณสุข 1.1 ภายในกรมอนามัย หน่วยงานส่วนกลาง คลัสเตอร์สตรีและเด็กปฐมวัย - กองอนามัยวัยทำงาน - สำนักโภชนาการ - กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ - สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ - สำนักส่งเสริมสุขภาพ - สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม	1.การประสานงานและการสนับสนุนทางนโยบาย 2. วัสดุอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปากสำหรับแจกจ่ายให้กลุ่มเป้าหมาย 3.สื่อประชาสัมพันธ์/สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบ Online/Offline 4.การสนับสนุนด้านงบประมาณและสิ่งจูงใจ	1. การดำเนินงานเก็บข้อมูลและขยายพื้นที่ในการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องโดยมีเป้าหมายเดียวกัน	1. ผลการทำงานที่บรรลุผลสำเร็จจากการให้ความร่วมมือในการทำงาน รวมถึงได้รับข้อมูลสนับสนุนในการวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพของประชาชน 2. การประสานงานการให้ข้อมูลการประชาสัมพันธ์โครงการฯ และ	1. การนำข้อมูลออกจากระบบมียาก เนื่องจากต้องมีการแปลงไฟล์ข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ 2. มีการดำเนินงานด้านสุขภาพช่องปากแบบองค์รวม และเป็นระบบ ให้มีความสำคัญกับตัวชี้วัดน้อยลง	1. มีช่องทาง Youtube ของสำนักทันตสาธารณสุขที่จัดทำหมวดหมู่การสื่อสาร เช่นการดำเนินงานสร้างเสริมทันตสุขภาพที่เป็นแบบอย่างความรู้ด้านอาหารการดูแลทันตสุขภาพในแต่ละกลุ่ม

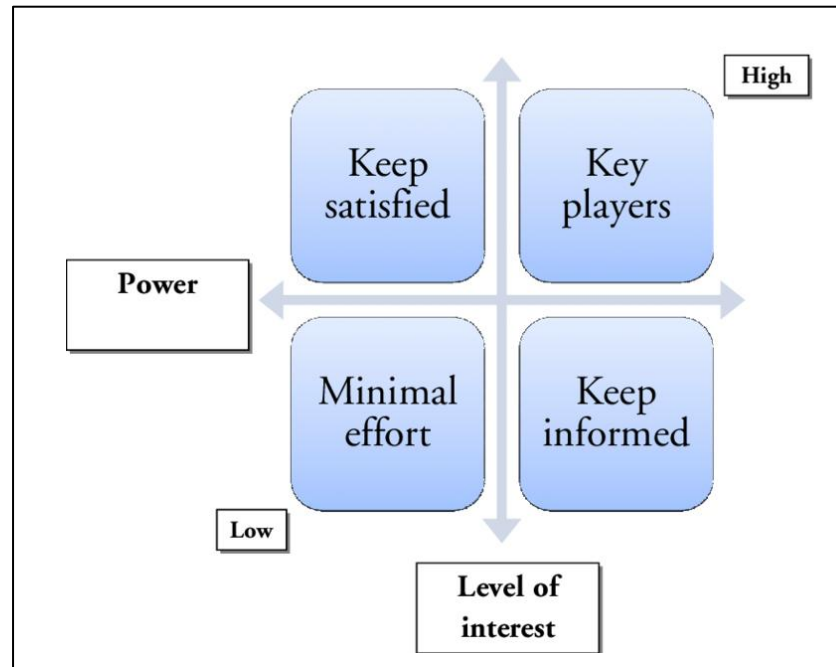
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ/ความคาดหวัง	ความผูกพัน	ความพึงพอใจ	ความไม่พึงพอใจ	ข้อเสนอแนะ
- สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ - กองแผนงาน - กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ หน่วยงานส่วนภูมิภาค - ศูนย์อนามัย 1-12 / สถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง 1.2 ภายในกระทรวง สาธารณสุข ระดับส่วนกลาง ได้แก่ - สถาบันทันตกรรมกรมการแพทย์ - กรมสุขภาพจิต - กรมควบคุมโรค - สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ระดับภูมิภาค ได้แก่ - สสจ./สสอ./รพ.สต.	5.ระบบข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงาน		แนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงานชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้		

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ/ความคาดหวัง	ความผูกพัน	ความพึงพอใจ	ความไม่พึงพอใจ	ข้อเสนอแนะ
2.ภายนอกกระทรวง สาธารณสุข -สำนักงานประกันสังคม สมาคมองค์การบริหารส่วน จังหวัดแห่งประเทศไทย - กระทรวงยุติธรรม กรม ราชทัณฑ์ - กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา - มหาวิทยาลัยหรือ สถาบันการศึกษาใน ต่างประเทศ - สสส - NGOs ต่างๆ - Youtuber - Social media influencer and blocker	1 . วิเคราะห์ความรู้ พฤติกรรม ความ ตระหนัก ระดับพื้นที่ พร้อมแนวทางการแก้ไข 2. สื่อสารเพื่อกระตุ้นและ ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้ Application ส่งเสริม สุขภาพช่องปาก รวมถึง สนับสนุนสื่อทั้งใน รูปแบบ Online/Offline และชุดอุปกรณ์การ ทำความสะอาดช่องปาก 3. จัดระบบบริการทาง ทันตกรรมที่เอื้อต่อการมี สุขภาพช่องปากที่ดีใน กลุ่มเด็กปฐมวัยโดยทันต บุคลากร 4. การจัดบริการทาง ทันตกรรมที่ครอบคลุม	1. ผลการทำงานที่ บรรลุผลสำเร็จจาก การให้ความร่วมมือ ในการทำงาน รวมถึง ได้รับข้อมูล สนับสนุน ในการวิเคราะห์ ปัญหา สุขภาพของ ประชาชน 2. การประสานงาน การ ให้ข้อมูลการ ประชาสัมพันธ์ โครงการฯ และ แนวทาง/กิจกรรม การ ดำเนินงาน	1. ผลการทำงานที่ บรรลุผลสำเร็จจาก การให้ความร่วมมือ ในการทำงาน รวมถึงได้รับข้อมูล สนับสนุนในการ แก้ไขและ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม วิทยทำงานในพื้นที่ ชุมชน 2. การประสานงาน การให้ข้อมูลการ ประชาสัมพันธ์ โครงการฯ และ แนวทาง/กิจกรรม การดำเนินงาน ชัดเจนสามารถ นำไปใช้ปฏิบัติ ได้	1. ข้อคำถามบางข้อเข้าใจ ยาก ไม่กระชับทำให้ ผู้รับผิดชอบในพื้นที่เกิด ความ สับสน 2. ควรกำหนดตัวชี้วัดให้มี ความเหมาะสม กับ สถานการณ์และมีความ ชัดเจน และสามารถทำได้ จริง ควรกำหนดตัวชี้วัดก่อนสิ้น ปีงบประมาณ เนื่องจากพื้นที่ต้องจัดทำ แผนงานในระดับจังหวัด 3. ควรมีสื่อและ งบประมาณ สนับสนุนการ ดำเนินงาน	1. เน้นการทำงาน ด้านส่งเสริม ป้องกันหาพื้นที่ ต้นแบบเป็นbest practices เพื่อเป็น แนวทางใน การทำงานในพื้นที่ อื่นๆ และ สนับสนุน อุปกรณ์การดูแล สุขภาพช่อง ปากเพื่อแจกจ่ายใน พื้นที่ชุมชน และ ประชาชนที่ ด้อยโอกาส

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ/ความคาดหวัง	ความผูกพัน	ความพึงพอใจ	ความไม่พึงพอใจ	ข้อเสนอแนะ
	มีเทคโนโลยีสนับสนุนในการทำงานที่เหมาะสมทันสมัยและงานทันตสาธารณสุขถูกรวมเป็นหนึ่งเดียว เพื่อให้การขับเคลื่อนงานมีความเชื่อมโยงและลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน	ชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้			
		1. การดำเนินงานเก็บข้อมูลและขยายพื้นที่ในการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเดียวกัน 2. เข้าร่วม ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง 3. การขยายพื้นที่เข้าร่วมดำเนินการอย่างต่อเนื่อง			

2. ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด กลุ่มเด็กวัยเรียน

กลุ่มเด็กวัยเรียน สำนักทันตสาธารณสุข ได้วิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดกลุ่ม (Mapping) และวิเคราะห์การทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Approach) โดยใช้กรอบการวิเคราะห์ The power-interest matrix (Johnson and Scholes, 1999) ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

The power-interest matrix (Johnson and Scholes, 1999)

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
ภาครัฐส่วนกลาง						
กระทรวงมหาดไทย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น - กองสาธารณสุขท้องถิ่น	กำหนดนโยบาย วางแผนทางการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล การถ่ายโอนภารกิจทางการศึกษา การจัดตั้งงบประมาณทางการศึกษา และการดูแลสุขภาพประชาชน	High: เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบาย	Low: เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรง	การกำหนดนโยบาย การประชาสัมพันธ์ มาตรฐานแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ ช่องปากในเด็กวัยเรียน การจัดให้มีระบบและกลไกที่ชัดเจน	- การพัฒนาการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากในประชาชนทุกกลุ่มวัย - การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพประชากร - สุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	- ทำให้เห็นความสำคัญของการมีมาตรฐานการจัดบริการสุขภาพช่องปากในประชาชนทุกกลุ่มวัย - ทำให้เห็นความสำคัญของการมีมาตรฐานและระบบบริหารจัดการอาหารในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ - การสนับสนุนงบประมาณในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น
กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน)	มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการดูแลโรงเรียนและเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลมาตรฐาน “นักเรียนไทย สุขภาพดี” ซึ่งมีหมวดเรื่องการดูแลทันตสุขภาพ และการบูรณาการหลักสูตรการเรียนการสอนและการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี	High: เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบาย การกำกับติดตาม และบริหารจัดการงบประมาณ	Low: เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรง	การกำหนดนโยบาย การประชาสัมพันธ์ มาตรฐานแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ ช่องปากในเด็กวัยเรียน การจัดให้มีระบบและกลไกกำกับติดตามที่ชัดเจน	- การพัฒนาคุณภาพการศึกษา - สุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	ทำให้เห็นความสำคัญของสุขภาพช่องปากต่อสุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ระบบบริหารจัดการ และระบบกำกับติดตามในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
หน่วยโครงการตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เช่น โรงเรียน ตชด.	กำหนดนโยบาย วางแผนทางการศึกษาของโรงเรียน กพด.	High: เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบาย	Low: เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรง	การกำหนดนโยบาย การประชาสัมพันธ์ มาตรฐานแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน การจัดให้มีระบบและกลไกที่ชัดเจน	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	ทำให้เห็นความสำคัญของสุขภาพช่องปากต่อสุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และระบบบริหารจัดการในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ
กระทรวงยุติธรรม ● กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	พิทักษ์คุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้เยาว์ และครอบครัวที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม	High: เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบาย	Low: เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรง	การกำหนดนโยบาย/มาตรฐานแนวทางการดูแลสุขอนามัยของเด็กและเยาวชน รวมทั้งการส่งเสริมป้องกันและรักษาพยาบาลตามความจำเป็นและเหมาะสม ในเด็กที่อยู่ในสถานพินิจ	การพัฒนาให้สถานที่ควบคุมจัดให้มีการตรวจสุขภาพเด็กและเยาวชน เพื่อคัดกรองความเสี่ยง ต่อโรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ หรือ สุขภาพในช่องปาก	ทำให้เห็นความสำคัญของการมีมาตรฐานและแนวทางการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงบริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปาก และรักษาพยาบาล ตามสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐาน ความเสี่ยงและความจำเป็น

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงบประมาณการจัดบริการตามชุดสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานในเด็กวัยเรียน	High:เป็นผู้กำกับติดตามการจัดบริการในเด็กวัยเรียน	High:มีประเด็นในเรื่องการจัดบริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากเป็นรายการจำเพาะ PP-Fee Schedule (สุขภาพช่องปาก)	สามารถเป็นตัวกระตุ้นการเพิ่มความครอบคลุมการจัดบริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากในเด็กวัยเรียนได้	การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการการจัดบริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากเป็นรายการจำเพาะ PP-Fee Schedule	ให้ข้อมูลและช่วยกันปรับปรุงพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพช่องปากในการเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน
สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	พัฒนาและจัดทำมาตรฐานหลักเกณฑ์กฎระเบียบและมาตรการที่เกี่ยวกับการควบคุมกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยของอาหาร	High:บทบาทตามกฎหมายในการกำหนดมาตรฐานอาหาร	Neutral:มีบทบาทหน้าที่ต้องดำเนินการอยู่แล้ว	การกำหนดมาตรฐานอาหารและการให้ความรู้ในเรื่องการเลือกบริโภค	เป็นภารกิจของหน่วยงานอยู่แล้ว	ชักชวนให้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ในการดูแลมาตรฐานและการเข้าถึงแปรงสีฟันที่มีคุณภาพและราคาถูก
กรมควบคุมโรค สำนักโรคไม่ติดต่อ	พัฒนาและกำหนดมาตรฐานติดตาม กำกับ ดูแล และประเมินผลการดำเนินงานด้านระบาดวิทยาของข้อมูลสถานการณ์โรคไม่ติดต่อเรื้อรังระดับประเทศ	Low:เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนเรื่องข้อมูล	Neutral:มีผู้เชี่ยวชาญ และข้อมูลเฝ้าระวังเหตุการณ์ปัจจัยเสี่ยงด้านการบริโภคอาหารหวาน	การเฝ้าระวังการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังฐานข้อมูลพฤติกรรมบริโภคหวานในเด็กวัยเรียน	เป็นภารกิจของหน่วยงาน	ชักชวนให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาร่วมกัน

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
คัลสเตอร์วัยเรียน กรมอนามัย	กำหนดและพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานหลัก ด้านการส่งเสริมสุขภาพและ อนามัยสิ่งแวดล้อมใน เด็กวัยเรียน	Low:พัฒนานโยบาย และแผนในการทำงาน บูรณาการภายในกรม	High:บูรณาการการ ทำงานในกลุ่ม เด็กวัยเรียน	มีบุคลากรที่มีความรู้ ทางด้านวิชาการ	การดำเนินงานตามนโยบาย และแผนในการบรรลุ เป้าหมายร่วมกัน	ร่วมทำงานบูรณาการ อย่างใกล้ชิด
ภาครัฐส่วนภูมิภาค/พื้นที่						
โรงเรียน	ดำเนินการจัดกิจกรรมและ จัดการสิ่งแวดล้อม ในการ ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก	Low:เป็นผู้ปฏิบัติ	High: ดำเนิน กิจกรรมตาม มาตรฐาน แนวทาง ในการส่งเสริม สุขภาพช่องปาก	พัฒนาการดำเนินกิจกรรม และจัดการสิ่งแวดล้อม ใน การส่งเสริมสุขภาพช่อง ปากและสนับสนุน ทรัพยากรที่เหมาะสมใน การดำเนินงาน	สุขภาพนักเรียนและ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ผลงานของโรงเรียน	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการ พัฒนาและแลกเปลี่ยนความ คิดเห็น
ศูนย์อนามัย	เป็นผู้ดำเนินนโยบายเชื่อมต่อ ระหว่างระดับส่วนกลางกับส่วน ภูมิภาค	Low:สนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ติดตาม ประเมินผล จังหวัดใน การดำเนินโครงการ และเป็นที่ปรึกษาทาง วิชาการ	High:สนับสนุนให้มี ระบบและกลไกใน การดำเนินงานที่ ชัดเจน คอย สนับสนุนเรื่อง วิชาการ และการ ติดตามประเมินผล	สนับสนุนด้านวิชาการ และเป็นหน่วยงานในการ ติดตามประเมินผล	บรรลุวัตถุประสงค์ตัวชี้วัดใน กลุ่มเป้าหมาย	ส่งเสริมให้เข้ามามีบทบาทใน การพัฒนา กำกับติดตาม และ ประเมินผล และมีส่วนร่วมใน การวางแผนและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	เชื่อมต่อนโยบายจากระดับส่วนกลางลงสู่พื้นที่	Low:รับงานจากทุกหน่วยของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อส่งต่อลงพื้นที่	High:ความชัดเจนในการทำงาน มาตรฐาน ตัวชี้วัด การรายงานข้อมูล ในการส่งต่อพื้นที่ทำงาน	เป็นตัวกลางในการขับเคลื่อนและส่งต่อนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข	ความชัดเจนในการ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของพื้นที่ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดในกลุ่มเป้าหมาย	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการเป็นพี่เลี้ยงหน่วยบริการในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ในการวางแผน กำกับติดตามและประเมินผล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	เชื่อมต่อระหว่างส่วนกลางกับพื้นที่	Low:เป็นผู้ดำเนินนโยบายเชื่อมต่อระหว่างระดับส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค	High:ความชัดเจนในการทำงานตามนโยบายและการรายงานข้อมูล	เป็นตัวกลางในการขับเคลื่อนและส่งต่อนโยบายของกระทรวงศึกษาฯ	ความชัดเจนในการ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของพื้นที่	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการเป็นพี่เลี้ยงสถานศึกษาในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ในการวางแผน กำกับติดตามและประเมินผล
สำนักงานเขตหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	เชื่อมต่อระหว่างส่วนกลางกับพื้นที่	Low: เป็นผู้ดำเนินงานเชื่อมต่อระหว่างระดับส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค	High:ความชัดเจนในการทำงานตามนโยบายและการรายงานสรุปข้อมูล	เป็นตัวกลางในการขับเคลื่อนและส่งต่อนโยบาย	ความชัดเจนในการ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของพื้นที่	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กำกับติดตาม และ ประเมินผล
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เป็นผู้กำหนดนโยบายและดำเนินนโยบาย	High:เป็นผู้กำหนดนโยบายระดับพื้นที่ และเชื่อมต่อนโยบายระหว่างระดับส่วนกลางกับส่วน	Low: ขึ้นอยู่กับพื้นที่เพราะไม่มีนโยบายลงมาโดยตรงขึ้นอยู่กับ การเห็นความสำคัญ	การจัดสรรงบประมาณระดับพื้นที่ และการกำหนดนโยบาย ในการดำเนินงานในพื้นที่	เป็นภารกิจโดยตรงของท้องถิ่น	ให้ข้อมูลให้เห็นความสำคัญ ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนา สนับสนุนทรัพยากร รวมถึงงบประมาณ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การ

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
		ภูมิภาคเป็นผู้ควบคุมการจัดบริการสุขภาพช่องปากในประชาชนและงบประมาณอาหารกลางวันในโรงเรียน	ของพื้นที่ในการสนับสนุนนโยบายและมาตรฐานที่ชัดเจน			ส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียนวัยรุ่น
ภาควิชาการและประชาสังคม						
คณะทันตแพทยศาสตร์ วิทยาลัยการสาธารณสุข- สิรินธร และราชวิทยาลัย ทันตแพทย์	พัฒนาองค์ความรู้ ที่ update ผลิตทันตบุคลากร	Low: เป็นหน่วยงาน สนับสนุนด้านวิชาการ	High:แนวคิดการทำงานส่งเสริม สุขภาพช่องปากใน ทันตบุคลากร	สนับสนุนข้อมูลทาง วิชาการ	-ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน -การผลิตบุคลากรได้ตรง ตามความต้องการของการ แก้ปัญหาสถานการณ์ สุขภาพช่องปากประเทศไทย	ชักชวนเข้ามามีบทบาทใน การพัฒนา เป็นที่ปรึกษาเชิง วิชาการ และการประเมินผล
เครือข่ายผู้ประกอบการ	ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม การทำงานของ โรงเรียน	Low: เครือข่าย ผู้ประกอบการ	Low:ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม การทำงาน ของโรงเรียน	สามารถเป็นตัวหลักในการ ขับเคลื่อนกิจกรรม	ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม การทำงานของ โรงเรียน	ร่วมทำงาน แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
สถานักเรียน	มีส่วนในการออกความคิดเห็น ในนโยบายหรือแนวทางในการ ดำเนินกิจกรรม	Low:มีเครือข่ายและ สามารถสร้างกระแสใน กลุ่มเป้าหมายได้	Low: ประเด็นการ จัดการสิ่งแวดล้อม ในการควบคุม อาหารที่มีผลเสียต่อ สุขภาพและ สนับสนุนพฤติกรรม สุขภาพที่พึงประสงค์	สามารถเป็นตัวหลักในการ ขับเคลื่อนกิจกรรม	สุขภาพนักเรียนและ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	ให้ข้อมูลและชักชวนเข้ามา แลกเปลี่ยนแนวคิดและช่วย ขับเคลื่อน
กรรมการสถานศึกษา	มีส่วนในการออกความคิดเห็น ในนโยบายหรือแนวทางในการ ดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ โรงเรียน	Low:กำกับ ติดตาม การทำงานของ โรงเรียน	Low: เรื่อง มาตรฐาน แนว ทางการจัดกิจกรรม ในโรงเรียน	สนับสนุนการขับเคลื่อน ประเด็นนโยบายในการ ควบคุมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ ต่อพฤติกรรมมารยาท ที่ดี และการดูแลสุขภาพ ช่องปากในโรงเรียน	เป็นบทบาทหน้าที่	ชักชวนเข้ามามีบทบาทมากขึ้น และช่วยขับเคลื่อน
สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)	ส่งเสริมการสร้างพฤติกรรม และค่านิยมการบริโภคอาหาร สุขภาพะ โดยการสื่อสาร รณรงค์เพื่อสร้างความรู้ความ เข้าใจ ทศนคติ เรื่องการบริโภค หวานมันเค็ม	High:มีเครือข่ายและ งบประมาณในการ ดำเนินกิจกรรม	Low:เป็นหน้าที่ของ หน่วยงานและมีการ สร้างความร่วมมือใน การลดปัจจัยเสี่ยง ด้านการบริโภค	สนับสนุนนโยบาย งบประมาณในการ ขับเคลื่อนระบบ	เป็นภารกิจของหน่วยงาน	ให้ข้อมูล ชักชวนเข้ามามี บทบาทในการส่งเสริมสุขภาพ ช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่นมาก ขึ้นในด้านการรณรงค์ สร้างกระแส ผ่าน Mass media

สรุปผลการประเมินการขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สุขภาพช่องปากเป็นองค์ประกอบสำคัญของสุขภาพที่พึงประสงค์และคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสัมพันธ์โดยตรงกับสุขภาพกายและสุขภาวะโดยรวม เนื่องจาก “ช่องปากคือประตูสู่สุขภาพ” ปัญหาสุขภาพช่องปากไม่เพียงก่อให้เกิดความเจ็บปวดและความทุกข์ทรมานแก่ประชาชนเท่านั้น หากยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตประจำวัน การบริโภคอาหาร การสื่อสาร รวมถึงก่อให้เกิดภาระทางเศรษฐกิจต่อครอบครัวและสังคมโดยรวม กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย มีภารกิจหลักในการส่งเสริม ป้องกัน และควบคุมโรคในช่องปากของประชาชนทุกกลุ่มวัย เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพช่องปากที่ดีอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม กรมอนามัยจึงได้กำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุขที่ครอบคลุมทั้งการส่งเสริม การป้องกัน และการเพิ่มการเข้าถึงบริการทันตสาธารณสุข โดยเน้นการควบคุมปัจจัยเสี่ยงและการพัฒนาคุณภาพบริการให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และ แผนยุทธศาสตร์สุขภาพช่องปากประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐)

การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุขจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะกลไกหลักที่สะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้า ผลสัมฤทธิ์ ปัจจัยสนับสนุน อุปสรรค และความต้องการของพื้นที่ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนปรับปรุงแนวทางการบริหารจัดการงานทันตสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตอบสนองต่อสถานการณ์สุขภาพช่องปากของประชาชนได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากร เสริมสร้างความร่วมมือจากเครือข่ายภาคี และสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาสุขภาพช่องปากของประชาชนในระยะยาว

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินระดับการขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุขของหน่วยงานในระดับพื้นที่ วิเคราะห์ความสำเร็จ ปัจจัยส่งเสริม อุปสรรค และความต้องการสนับสนุนในการดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุข และใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลประกอบการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณถัดไป

ผู้ตอบแบบสอบถาม:

บุคลากรผู้รับผิดชอบงานทันตสาธารณสุข งานส่งเสริมสุขภาพ และผู้เกี่ยวข้องจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ศูนย์อนามัยที่ ๑ - ๑๒ และสถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง ศูนย์ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ และสำนักทันตสาธารณสุข รวมทั้งสิ้นจำนวน ๙๗๙ คน แบ่งเป็นผู้ประชุมที่เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมกำธร สุวรรณกิจ กรมอนามัย จำนวน ๒๖ และประชุมผ่านระบบประชุมทางไกล จำนวน ๙๕๓ คน

วิธีการรวบรวมข้อมูล : Google form

ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล : วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๘

สรุปผล ได้ดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑๗๘ คน ผลการตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข จำนวน ๗๗ คน (ร้อยละ ๔๓.๓) รองลงมา คือ นักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) จำนวน ๓๙ คน (ร้อยละ ๒๑.๙) ทันตแพทย์ จำนวน ๓๑ คน (ร้อยละ ๑๗.๔) นักวิชาการสาธารณสุข/นักสาธารณสุข จำนวน ๒๔ คน (ร้อยละ ๑๓.๕) และตำแหน่งอื่น ๆ ร้อยละ ๓.๙ ตามลำดับ โดยเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นส่วนใหญ่ จำนวน ๑๓๐ คน (ร้อยละ ๗๘.๘) รองลงมา คือ กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๓๓ คน (ร้อยละ ๒๐.๐) และอื่น ๆ จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๑.๒) ตามลำดับ และโดยในหน่วยงานมีกลุ่มงานด้านทันตสาธารณสุข/งานทันตกรรม ร้อยละ ๙๓.๙ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ
๑) ตำแหน่ง		
เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข	๗๗	๔๓.๓
นักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข)	๓๙	๒๑.๙
ทันตแพทย์	๓๑	๑๗.๔
นักวิชาการสาธารณสุข/นักสาธารณสุข	๒๔	๑๓.๕
อื่น ๆ	๗	๓.๙
๒) สถานที่ปฏิบัติงาน		
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	๑๔๔	๘๐.๙
• โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สอ.	๕๓	๒๙.๘
• โรงพยาบาลชุมชน	๔๑	๒๓.๐
• สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	๓๒	๑๘.๐
• โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป	๑๑	๖.๒
• ศูนย์อนามัย/สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง/ศูนย์ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ	๕	๒.๘
• สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	๒	๑.๑
สังกัดกระทรวงมหาดไทย	๓๔	๑๙.๑
• โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สอ.	๒๙	๑๖.๓
• องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๓	๑.๗
• ศูนย์บริการสาธารณสุข	๒	๑.๑
๓) หน่วยงานมีกลุ่มงานด้านทันตสาธารณสุข/งานทันตกรรม		
มี	๑๗๑	๙๖.๑
ไม่มี	๗	๓.๙

๒. การขับเคลื่อนการดำเนินงาน

๒.๑ การเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและการถ่ายทอดแผนงานสู่หน่วยงาน/พื้นที่

ร้อยละ ๔๑.๐ ของผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่าเคยเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่จัดขึ้นโดยสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๗ ที่ผ่านมา และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้ข้อมูลว่าได้มีการชี้แจง/ถ่ายทอดแผนงานด้านทันตสาธารณสุขให้แก่พื้นที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๕๒.๘ โดยผ่านช่องทางการประชุมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๐ รองลงมา คือ กำหนดเป็นนโยบาย/ตัวชี้วัดของหน่วยงาน ร้อยละ ๒๗.๗ ทำหนังสือชี้แจง ร้อยละ ๒๓.๔ ตามลำดับ และร้อยละ ๒.๑ ถ่ายทอดผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น คณะกรรมการ MCH Board และจัดทำเป็น infographic สรุป สื่อสารแก่พื้นที่ เป็นต้น

๒.๒ การดำเนินงานตามกลุ่มวัย

๒.๒.๑ กลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๗๘ คน ให้ข้อมูลว่าได้มีการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย จำนวน ๑๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๗ ของผู้ตอบทั้งหมด มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยของสำนักทันตสาธารณสุข ดังนี้

(๑) ความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

ทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุดที่ ๓ อันดับ ได้แก่ รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน ความพึงพอใจเฉลี่ย ๓.๘๘ รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ ความพึงพอใจเฉลี่ย ๓.๘๗ และความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนด้านองค์ความรู้ และการประสานงาน การให้ข้อมูล ความพึงพอใจเฉลี่ย ๓.๘๔ เท่ากันตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปลผล
	ไม่พึงพอใจ	น้อย	พอ	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	-	๑ (๐.๖๑)	๔ (๒.๔๒)	๓๕ (๒๑.๒๑)	๑๐๐ (๖๐.๖๑)	๒๕ (๑๕.๑๕)	๓.๘๗	มาก
๒. รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน	-	๑ (๐.๖๑)	๔ (๒.๔๒)	๓๔ (๒๐.๖๑)	๑๐๐ (๖๐.๖๑)	๒๖ (๑๕.๗๖)	๓.๘๘	มาก
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน								
■ ด้านองค์ความรู้	-	๒ (๑.๒๑)	๓ (๑.๘๒)	๓๘ (๒๓.๐๓)	๙๘ (๕๙.๓๙)	๒๔ (๑๔.๕๕)	๓.๘๔	มาก
■ ด้านนวัตกรรม	๑ (๐.๖๑)	๕ (๓.๐๓)	๕ (๓.๐๓)	๕๑ (๓๐.๙๑)	๘๖ (๕๒.๑๒)	๑๗ (๑๐.๓๐)	๓.๖๔	มาก

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่พึงพอใจ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
■ ด้านข้อมูลสารสนเทศ	-	๕ (๓.๐๓)	๔ (๒.๔๒)	๓๙ (๒๓.๖๔)	๙๕ (๕๗.๕๘)	๒๒ (๑๓.๓๓)	๓.๗๖	มาก
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	๑ (๐.๖๑)	๑ (๐.๖๑)	๕ (๓.๐๓)	๓๘ (๒๓.๐๓)	๙๕ (๕๗.๕๘)	๒๕ (๑๕.๑๕)	๓.๘๔	มาก

(๒) ความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

ทัศนสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น โดยความเชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงาน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๓ แนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงาน และมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๗ และคิดว่าแนวทางการดำเนินงานฯ มีประโยชน์และส่งผลให้หญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีสุขภาพช่องปากที่ดี คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๐๖ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทัศนสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	น้อย	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
๑. เชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงานทัศนสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย	-	๑ (๐.๖๑)	-	๓๕ (๒๑.๒๑)	๑๐๒ (๖๑.๘๒)	๒๗ (๑๖.๓๖)	๓.๙๓	มาก
๒. แนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานทัศนสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย	-	๑ (๐.๖๑)	-	๓๔ (๒๐.๖๑)	๙๘ (๕๙.๓๙)	๓๒ (๑๙.๓๙)	๓.๙๗	มาก
๓. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทัศนสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	๑ (๐.๖๑)	-	๓๔ (๒๐.๖๑)	๙๘ (๕๙.๓๙)	๓๒ (๑๙.๓๙)	๓.๙๗	มาก
๔. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทัศนสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีประโยชน์และส่งผลให้หญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีสุขภาพช่องปากที่ดี	-	๑ (๐.๖๑)	๑ (๐.๖๑)	๒๔ (๑๔.๕๕)	๑๐๐ (๖๐.๖๑)	๓๙ (๒๓.๖๔)	๔.๐๖	มาก

(๓) ความต้องการสนับสนุนจากงานหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ดังนี้

ตารางแสดง ความต้องการสนับสนุนในการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย

ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งของ/การดำเนินการ)
การประสานงานและการสนับสนุนทางนโยบาย	- การขับเคลื่อนด้านนโยบายเพื่อสนับสนุนงานกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย - ความร่วมมือในการบูรณาการการทำงานร่วมกับประเด็นอื่น ๆ - การส่งข้อมูลการฝากครรภ์จากโรงพยาบาลมายัง รพ.สต. - การประชุมอยากให้อัด แบบ Onsite ที่ให้พื้นที่เข้าร่วมได้ - เพิ่มเป็นชุดสิทธิประโยชน์ Fee Schedule แทนการเหมาจ่ายรายหัว เพื่อให้หน่วยบริการ รพ.สต. ในสังกัด อบจ. ปฏิบัติงานได้เต็มที่
วัสดุอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปากสำหรับแจกจ่ายให้กลุ่มเป้าหมาย	- ชุดอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปาก เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน สำหรับแจกจ่ายให้กลุ่มเป้าหมาย - ถังน้ำหรือถังมีน้ำ สำหรับเด็กที่ยังไม่มีฟัน - โหมขัดฟันสำหรับหญิงตั้งครรภ์
สื่อประชาสัมพันธ์/สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	- สื่อให้ความรู้ทันตสุขภาพ โปสเตอร์ โมเดลฟัน และอุปกรณ์สาธิตการทำความสะอาดช่องปาก - เมดลีย้อมฟัน ชุดกิฟต์เซทรณรงค์ - สื่อออนไลน์ โซเชียลมีเดียระดับประเทศ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ - สื่อต่างภาษา สำหรับประชาชนกลุ่มเฉพาะ
การสนับสนุนด้านงบประมาณและสิ่งจูงใจ	- สนับสนุนงบประมาณในการจัดประชุม “โรงเรียนพ่อแม่” - สนับสนุนของรางวัลในการจัดกิจกรรม
ระบบข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงาน	- แนวทางการบันทึกข้อมูลในระบบ HDC ให้ชัดเจนและถูกต้อง - การปรับปรุงรายงานข้อมูลให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง - การเคลมเงินจาก สปสช.

๒.๒.๒ กลุ่มเด็กวัยเรียนและวัยรุ่น

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๗๘ คน ให้ข้อมูลว่าได้ดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น จำนวน ๑๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๑ ของผู้ตอบทั้งหมด มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นของสำนักทันตสาธารณสุข ดังนี้

(๑) ความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น ผู้ตอบส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานในระดับมากทุกประเด็น โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุดที่ ๓ อันดับ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ และรูปแบบกิจกรรมการดำเนินงานมีความ

พึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๘ เท่ากัน รองลงมา คือ ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนด้านข้อมูลสารสนเทศ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๒ และพึงพอใจต่อการประสานงาน การให้ข้อมูล คะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๐ ตามลำดับรายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่พึงพอใจ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	-	๑ (๐.๖๑)	๑ (๐.๖๑)	๓๐ (๑๘.๒๙)	๑๐๐ (๖๐.๙๘)	๓๒ (๑๙.๕๑)	๓.๙๘	มาก
๒. รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน	-	๑ (๐.๖๑)	๑ (๐.๖๑)	๒๙ (๑๗.๖๘)	๑๐๓ (๖๒.๘๐)	๓๐ (๑๘.๒๙)	๓.๙๘	มาก
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน								
■ ด้านองค์ความรู้	๑ (๐.๖๑)	๑ (๐.๖๑)	๗ (๔.๒๗)	๒๗ (๑๖.๔๖)	๙๙ (๖๐.๓๗)	๒๙ (๑๗.๖๘)	๓.๘๘	มาก
■ ด้านนวัตกรรม	๒ (๑.๒๒)	๒ (๑.๒๒)	๗ (๔.๒๗)	๓๗ (๒๒.๕๖)	๙๒ (๕๖.๑๐)	๒๔ (๑๔.๖๓)	๓.๗๕	มาก
■ ด้านข้อมูลสารสนเทศ	-	๒ (๑.๒๒)	๕ (๓.๐๕)	๒๘ (๑๗.๐๗)	๙๘ (๕๙.๗๖)	๓๑ (๑๘.๙๐)	๓.๙๒	มาก
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	-	๑ (๐.๖๑)	๕ (๓.๐๕)	๓๔ (๒๐.๗๓)	๙๓ (๕๖.๗๑)	๓๑ (๑๘.๙๐)	๓.๙๐	มาก

(๒) **ความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ด้านความเชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงาน คะแนนความเชื่อมั่นเฉลี่ย ๔.๐๑ ด้านการแนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงาน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ มีความคิดเห็นว่าแนวทางการดำเนินงานมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๐๑ และคิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นมีประโยชน์และส่งผลให้เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีสุขภาพช่องปากที่ดี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๖รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปลผล
	ดีมาก	ดี	พอ	น้อย	ไม่พอ	น้อยที่สุด		
๑. เชื่อมมั่นในแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น	-	-	๒ (๑.๒๒)	๒๙ (๑๗.๖๘)	๙๙ (๖๐.๓๗)	๓๔ (๒๐.๗๓)	๔.๐๑	มาก
๒. แนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น	-	-	๑ (๐.๖๑)	๒๕ (๑๕.๒๔)	๑๐๓ (๖๒.๘๐)	๓๕ (๒๑.๓๔)	๔.๐๕	มาก
๓. แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นมีความชัดเจนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	-	๒ (๑.๒๒)	๒๗ (๑๖.๔๖)	๑๐๒ (๖๒.๒๐)	๓๓ (๒๐.๑๒)	๔.๐๑	มาก
๔. แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นมีประโยชน์และส่งผลให้เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีสุขภาพช่องปากที่ดี	-	-	๒ (๑.๒๒)	๒๖ (๑๕.๘๕)	๙๖ (๕๘.๕๔)	๔๐ (๒๔.๓๙)	๔.๐๖	มาก

(๓) ความต้องการสนับสนุนจากงานวัยเรียนวัยรุ่น ดังนี้

ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งขอ/การดำเนินการ)
การบูรณาการการทำงานร่วมกับสถานศึกษา	- นโยบายการทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานการศึกษา - ช่วยกระตุ้นผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการแปรงฟันหลังอาหาร - การชี้แจงและประสานงานร่วมกับ สพป. และ สพฐ. เพื่อให้โรงเรียนดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ
วัสดุและอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปาก และสื่อการเรียนรู้ด้านสุขภาพช่องปาก	- สนับสนุนอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปาก ชุด giftset สำหรับแจกเด็กนักเรียน ได้แก่ แปรงสีฟัน ยาสีฟันไหมขัดฟัน เป็นต้น - ชุดอุปกรณ์สาธิตการแปรงฟันในโรงเรียน เม็ดสีย้อมฟัน - แปรงสีฟันที่มีคุณภาพ ราคาประหยัด - สื่อการสอนให้ความรู้ทันตสุขภาพ ได้แก่ สื่อดิจิทัล วิดีโอสอนการแปรงฟันอย่างถูกวิธี และสนับสนุนถึง รพ.สต.ทุกแห่ง - การสื่อสารกิจกรรมผ่านเว็บไซต์ School Oral Health
แนวทาง / คู่มือสนับสนุนการดำเนินงาน	- แนวทางการส่งเสริมและป้องกันสุขภาพช่องปากในโรงเรียน - แนวทางปฏิบัติการบันทึกข้อมูลที่สะดวกรวดเร็ว - แนวทางติดตามผลหรือสื่อที่ช่วยกระตุ้นพฤติกรรมต่อเนื่อง เนื่องจากมีการให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนทุกเทอม แต่เด็กกลับมีพฤติกรรมเหมือนเดิม
การสนับสนุนการดำเนินงานเชิงรุก	- สนับสนุนอุปกรณ์สำหรับการส่งเสริมกิจกรรมการแปรงฟัน - สนับสนุนการลงพื้นที่ให้บริการในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งขอ/การดำเนินการ)
การสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจ	- สนับสนุนรถทันตกรรมเคลื่อนที่
	- การสร้างแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่
	- สนับสนุนรางวัลให้บุคลากรหรือโรงเรียนที่ดำเนินการได้ดี
	- สนับสนุนของรางวัลจูงใจนักเรียน เช่น ยาสีฟันฟรีตลอดปี

๒.๒.๓ กลุ่มวัยทำงาน

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๗๘ คน ให้ข้อมูลว่าได้มีการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน จำนวน ๑๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๗ ของผู้ตอบทั้งหมด มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานในกลุ่มวัยทำงานของสำนักทันตสาธารณสุข ดังนี้

(๑) ความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน

ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุดที่ ๓ อันดับ ได้แก่ รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๕ รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๔ และการประสานงาน การให้ข้อมูล มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๒ ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปลผล
	ไม่พึงพอใจ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	-	๑ (๐.๖๗)	๔ (๒.๖๘)	๔๕ (๓๐.๒๐)	๘๑ (๕๔.๓๖)	๑๘ (๑๒.๐๘)	๓.๗๔	มาก
๒. รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน	-	๑ (๐.๖๗)	๓ (๒.๐๑)	๔๕ (๓๐.๒๐)	๘๓ (๕๕.๗๐)	๑๗ (๑๑.๔๑)	๓.๗๕	มาก
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน								
■ ด้านองค์ความรู้	๑ (๐.๖๗)	๒ (๑.๓๔)	๕ (๓.๓๖)	๔๕ (๓๐.๒๐)	๗๙ (๕๓.๐๒)	๑๗ (๑๑.๔๑)	๓.๖๘	มาก
■ ด้านนวัตกรรม	-	๒ (๑.๓๔)	๙ (๖.๐๔)	๔๖ (๓๐.๘๗)	๗๕ (๕๐.๓๔)	๑๗ (๑๑.๔๑)	๓.๖๔	มาก
■ ด้านข้อมูลสารสนเทศ	๑ (๐.๖๗)	๒ (๑.๓๔)	๔ (๒.๖๘)	๔๕ (๓๐.๒๐)	๘๑ (๕๔.๓๖)	๑๖ (๑๐.๗๔)	๓.๖๘	มาก
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	-	๑ (๐.๖๗)	๔ (๒.๖๘)	๔๕ (๓๐.๒๐)	๘๔ (๕๖.๓๘)	๑๕ (๑๐.๐๗)	๓.๗๒	มาก

(๒) ความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ด้านความเชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงาน คะแนนความเชื่อมั่นเฉลี่ย ๓.๘๔ ด้านการแนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๘ มีความคิดเห็นว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงานมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ

๓.๘๕ และส่วนใหญ่คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงานมีประโยชน์และส่งผลให้ประชากรวัยทำงานมีสุขภาพช่องปากที่ดี คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๘๘ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปลผล
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
๑. เชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน	-	-	๒ (๑.๓๔)	๓๘ (๒๕.๕๐)	๙๑ (๖๑.๐๗)	๑๘ (๑๒.๐๘)	๓.๘๔	มาก
๒. แนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน	-	-	๓ (๒.๐๑)	๓๓ (๒๒.๑๕)	๙๒ (๖๑.๗๔)	๒๑ (๑๔.๐๙)	๓.๘๘	มาก
๓. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงานมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	-	๑ (๐.๖๗)	๔๒ (๒๘.๑๙)	๘๕ (๕๗.๐๕)	๒๑ (๑๔.๐๙)	๓.๘๕	มาก
๔. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงานมีประโยชน์และส่งผลให้ประชากรวัยทำงานมีสุขภาพช่องปากที่ดี	-	-	๓ (๒.๐๑)	๓๔ (๒๒.๘๒)	๘๘ (๕๙.๐๖)	๒๔ (๑๖.๑๑)	๓.๘๙	มาก

(๓) ความต้องการสนับสนุนจากงานวัยทำงาน ดังนี้	
ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งของ/การดำเนินการ)
เพิ่มการเข้าถึงบริการทันตกรรมของกลุ่มวัยทำงาน	- สนับสนุนการจัดบริการตรวจฟันในสถานประกอบการ (โรงงาน) สำหรับผู้ที่ไม่สะดวกเดินทางไปโรงพยาบาล - มีการประชาสัมพันธ์ในวงกว้างเพื่อให้กลุ่มวัยทำงานทราบว่าศูนย์อนามัย หรือ รพ.สต. มีบริการทันตกรรม - ส่งเสริมทัศนคติให้เห็นความสำคัญของการดูแลสุขภาพช่องปากของวัยทำงาน - เปิดบริการนอกเวลาราชการ/จัดช่องทางพิเศษสำหรับบุคลากรหรือพนักงานในสถานประกอบการเพื่อให้กลุ่มวัยทำงานสามารถมาใช้บริการได้สะดวก
อุปกรณ์ สิ่งสนับสนุน และสื่อส่งเสริมสุขภาพช่องปาก	- ชุดอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปาก ได้แก่ แปรงสีฟัน ยาสีฟันไหมขัดฟัน สำหรับแจกจ่ายกลุ่มวัยทำงาน - อุปกรณ์ใช้ในการให้ความรู้และสาธิตทำความสะอาดช่องปากในสถานประกอบการ เช่น เม็ดสีย้อมฟัน แปรงและยาสีฟัน - สื่อประชาสัมพันธ์และสื่อให้ความรู้ในหลายรูปแบบ เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โปสเตอร์ เทคนิคการแปรงฟัน “๒-๒-๒” สื่อทันต

ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งของ/การดำเนินการ)
	สุศึกษาในสถานประกอบการ และนวัตกรรมให้ความรู้ และจัดสรรสื่อและสิ่งสนับสนุนให้ รพ.สต. ทุกแห่ง
ขวัญกำลังใจและแรงจูงใจของผู้ปฏิบัติงาน	- สร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง - เพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอกับภาระงาน
ข้อมูล สถานการณ์กลุ่มวัยทำงาน	- ให้ข้อมูลสถานการณ์การดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุขกลุ่มวัยทำงานในสถานประกอบการ เพื่อใช้ในการวางแผนดำเนินงานและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง - จัดทำเอกสารวิชาการและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับสถานประกอบการ

๒.๒.๔ กลุ่มวัยผู้สูงอายุ

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๗๘ คน ให้ข้อมูลว่าได้มีการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน จำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๓ ของผู้ตอบทั้งหมด มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานในกลุ่มวัยผู้สูงอายุของสำนักทันตสาธารณสุข ดังนี้

(๑)ความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ

ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุดที่ ๓ อันดับ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๔ รองลงมา คือ ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนด้านองค์ความรู้ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๒ และรูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๑ ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปลผล
	ไม่พึงพอใจ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	-	๑ (๐.๖๓)	๑ (๐.๖๓)	๓๓ (๒๐.๖๓)	๙๖ (๖๐.๖๓)	๒๘ (๑๗.๖๓)	๓.๙๔	มาก
๒. รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน	-	๑ (๐.๖๓)	๑ (๐.๖๓)	๓๗ (๒๓.๖๓)	๙๒ (๕๗.๖๓)	๒๘ (๑๗.๖๓)	๓.๙๑	มาก
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน								
■ ด้านองค์ความรู้	-	๒ (๑.๖๓)	๑ (๐.๖๓)	๓๗ (๒๓.๖๓)	๘๖ (๕๔.๖๓)	๓๓ (๒๐.๖๓)	๓.๙๒	มาก
■ ด้านนวัตกรรม	-	๔ (๒.๖๓)	๕ (๓.๖๓)	๔๒ (๒๖.๖๓)	๘๕ (๕๓.๖๓)	๒๓ (๑๔.๖๓)	๓.๗๔	มาก
■ ด้านข้อมูลสารสนเทศ	-	๒ (๑.๖๓)	๒ (๑.๖๓)	๓๙ (๒๔.๖๓)	๘๙ (๕๕.๖๓)	๒๗ (๑๖.๖๓)	๓.๘๖	มาก

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่พึงพอใจ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	-	๒ (๑.๖๓)	๑ (๐.๖๓)	๓๕ (๒๒.๖๓)	๙๕ (๕๙.๖๓)	๒๖ (๑๖.๖๓)	๓.๘๙	มาก

(๒) ความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ด้านความเชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงาน คะแนนความเชื่อมั่นเฉลี่ย ๓.๙๙ ด้านการแนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ ๓.๙๕ มีความคิดเห็นว่าแนวทางการดำเนินงานมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ ๓.๙๖ และส่วนใหญ่คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มผู้สูงอายุมีประโยชน์และส่งผลให้ประชากรวัยสูงอายุมีสุขภาพช่องปากที่ดี ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ ๓.๙๙ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่สนใจ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
๑. เชื่อมมั่นในแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ	-	-	-	๓๓ (๒๐.๖๓)	๙๕ (๕๙.๖๓)	๓๑ (๑๙.๖๓)	๓.๙๙	มาก
๒. แนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ	-	-	๒ (๑.๖๓)	๓๖ (๒๒.๖๓)	๘๙ (๕๕.๖๓)	๓๒ (๒๐.๖๓)	๓.๙๕	มาก
๓. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	-	๑ (๐.๖๓)	๓๕ (๒๒.๖๓)	๙๓ (๕๘.๖๓)	๓๐ (๑๘.๖๓)	๓.๙๖	มาก
๔. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุมีประโยชน์และส่งผลให้ประชากรวัยผู้สูงอายุมีสุขภาพช่องปากที่ดี	-	-	๓ (๑.๖๓)	๓๐ (๑๘.๖๓)	๙๑ (๕๗.๖๓)	๓๕ (๒๒.๖๓)	๓.๙๙	มาก

(๓) ความต้องการสนับสนุนจากงานวัยผู้สูงอายุ

ดังนี้

ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งขอ/การดำเนินการ)
การให้บริการและการเข้าถึงบริการ	- มีการออกหน่วยทำฟันเทียมเคลื่อนที่ในพื้นที่ หรือมีช่องทางพิเศษสำหรับทำฟันเทียมแก่ผู้สูงอายุที่อยู่ห่างไกล - การออกหน่วยบริการเชิงรุกสำหรับผู้สูงอายุ - การประชาสัมพันธ์สร้างความมั่นใจในการมารับบริการทันตกรรม

ประเด็นความต้องการ	รายละเอียดของความต้องการ (สิ่งของ/การดำเนินการ)
วัสดุ อุปกรณ์ และผลิตภัณฑ์ทันตสุขภาพ	- ชุดอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปาก/กีฟเช็ดสำหรับแจกผู้สูงอายุ ได้แก่ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน แปรงชอกฟัน แปรงชอกเหงือก กล่องแช่ฟันปลอม เม็ดฟู่แช่ฟันปลอม ยาสีฟันลดอาการเสียวฟัน - ชุดฝึกทักษะการแปรงฟัน
สื่อและนวัตกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก	- สื่อทันตสุขศึกษา โปสเตอร์ วรรณคดี ประชาสัมพันธ์ “วันซุ่มปาก” และสื่อให้ความรู้ ๓ มิติ ที่ผู้สูงอายุเข้าถึงได้ง่ายและเหมาะสมกับวัยผู้สูงอายุ - จัดสรรสื่อตามความเหมาะสม และสนับสนุนไปให้ รพ.สต.ทุกแห่ง - สนับสนุนให้มีการขยายผลนวัตกรรมการใช้ได้ผลของพื้นที่ต้นแบบ
การสนับสนุนการดำเนินงาน	- สนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ และสิ่งจูงใจในการทำกิจกรรมกับกลุ่มผู้สูงอายุ - การออกเกียรติบัตรชมรมผู้สูงอายุด้านสุขภาพช่องปาก ควรจัดเป็นรอบๆ ก่อนการตรวจราชการ - การประชาสัมพันธ์และพูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องสุขภาพช่องปากในกลุ่มผู้สูงอายุในประเด็นที่น่าสนใจ
ระบบการบริหารจัดการข้อมูล	- การแก้ไขปัญหาการอัปเดตข้อมูลชมรมต้นแบบด้านสุขภาพช่องปาก ติดต่ออัปเดตข้อมูลยาก ลงข้อมูลไม่ถูกต้อง แก้ไขล่าช้า เสนอให้ สสจ. มีสิทธิอัปเดตข้อมูลได้เอง - เป้าหมายที่วิเคราะห์โดยหัก outlier ก่อน และอำนาจในการลบแฟ้มไร้คุณภาพ ในการตรวจคัดกรองสุขภาพ ใน รพ.สต.

๒.๒.๕ งานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๗๘ คน ให้ข้อมูลว่าได้มีการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก จำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๒ ของผู้ตอบทั้งหมด มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก ดังนี้

(๑) ความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุดที่ ๓ อันดับ ได้แก่ ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนด้านข้อมูลสารสนเทศ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๘ รองลงมา คือ ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนด้านองค์ความรู้ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๗ และการประสานงาน การให้ข้อมูล มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๖ ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	มากที่สุด	น้อยที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	มากที่สุด		
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	๑ (๑.๐๐)	-	๑ (๑.๐๐)	๓๑ (๓๑.๐๐)	๕๕ (๕๕.๐๐)	๑๒ (๑๒.๐๐)	๓.๗๕	
๒. รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน	๑ (๑.๐๐)	-	๑ (๑.๐๐)	๒๙ (๒๙.๐๐)	๕๙ (๕๙.๐๐)	๑๐ (๑๐.๐๐)	๓.๗๕	
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน								
■ ด้านองค์ความรู้	๑ (๑.๐๐)	-	๒ (๒.๐๐)	๒๖ (๒๖.๐๐)	๖๐ (๖๐.๐๐)	๑๑ (๑๑.๐๐)	๓.๗๗	
■ ด้านนวัตกรรม	๑ (๑.๐๐)	-	๒ (๒.๐๐)	๓๑ (๓๑.๐๐)	๕๕ (๕๕.๐๐)	๑๑ (๑๑.๐๐)	๓.๗๒	
■ ด้านข้อมูลสารสนเทศ	๑ (๑.๐๐)	-	๑ (๑.๐๐)	๒๖ (๒๖.๐๐)	๖๒ (๖๒.๐๐)	๑๐ (๑๐.๐๐)	๓.๗๘	
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	๑ (๑.๐๐)	-	๑ (๑.๐๐)	๒๗ (๒๗.๐๐)	๖๒ (๖๒.๐๐)	๙ (๙.๐๐)	๓.๗๖	

(๒) ความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ด้านความเชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงาน คะแนนความเชื่อมั่นเฉลี่ย ๓.๙๐ ด้านการแนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ ๓.๘๘ มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ ๓.๙๓ และส่วนใหญ่คิดว่าแนวทางการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปากมีประโยชน์และส่งผลให้ประชากรทุกกลุ่มวัยได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ ๓.๙๑ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	มากที่สุด	น้อยที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	มากที่สุด		
๑. เชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก	-	-	๑ (๑.๐๐)	๒๔ (๒๔.๐๐)	๕๙ (๕๙.๐๐)	๑๖ (๑๖.๐๐)	๓.๙๐	มาก
๒. แนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชน	-	-	๑ (๑.๐๐)	๒๕ (๒๕.๐๐)	๕๙ (๕๙.๐๐)	๑๕ (๑๕.๐๐)	๓.๘๘	มาก

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น						คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	ไม่เคย	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
ด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก								
๓. แนวทางการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปาก มีความชัดเจนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	-	๑ (๑.๐๐)	๑๙ (๑๙.๐๐)	๖๖ (๖๖.๐๐)	๑๔ (๑๔.๐๐)	๓.๙๓	มาก
๔. คิดว่าแนวทางการดำเนินงานความรอบรู้และคุ้มครองประชาชนด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพช่องปากมีประโยชน์และส่งผลให้ประชากรทุกกลุ่มวัยได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี	-	-	๑ (๑.๐๐)	๒๒ (๒๒.๐๐)	๖๒ (๖๒.๐๐)	๑๕ (๑๕.๐๐)	๓.๙๑	มาก

๒.๓ การรับรู้ต่อผลิตภัณฑ์สำนักทันตสาธารณสุข

จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน ๑๗๘ คน ส่วนใหญ่รู้จักแผนยุทธศาสตร์สุขภาพช่องปากประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ และแอปพลิเคชันรักยิ้ม ร้อยละ ๘๓.๗ เท่ากัน

๓. ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนงานในอนาคต

ประเด็นข้อเสนอแนะ	แนวทางขับเคลื่อนในอนาคต
๑. การกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมาย	- กำหนดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่จริง ควรศึกษาบริบทพื้นที่ก่อนกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้เป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ - นำเสนอและสื่อสารแผนงานให้ผู้บริหารทุกระดับรับทราบ เพื่อให้เกิดการสนับสนุนและผลักดันงานในระดับนโยบาย
๒. การบริหารแผนงานและการติดตามประเมินผล	- จัดทำแนวทางดำเนินงานและตัวชี้วัดให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน - จัดทำ timeline ของกิจกรรมทุกกลุ่มวัยอย่างชัดเจนภายในต้นปีงบประมาณ - มีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
๓. การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และการประชุมแลกเปลี่ยน	- ชี้แจงกิจกรรมอย่างละเอียดในทุกๆ ปี และมีช่องทางในการสอบถามเพิ่มเติม - ประชาสัมพันธ์ข้อมูลและแนวทางปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง - จัดประชุมออนไลน์แบบแบ่งโซนหรือประชุมรายภูมิภาค เพื่อสร้างความเข้าใจและส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่จำเพาะสำหรับพื้นที่
๔. การพัฒนาระบบข้อมูล เทคโนโลยี และแอปพลิเคชัน	- ลดการใช้หลายระบบ พัฒนา “แอปเดียว” ที่รองรับการทำงานทุกด้าน ถ้าจะสร้างใหม่ ควรยกเลิกอันเก่าก่อน

ประเด็นข้อเสนอแนะ	แนวทางขับเคลื่อนในอนาคต
	- เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบให้คีย์ข้อมูลครั้งเดียวจบ ไม่ซ้ำซ้อน - พัฒนาแอป “รักยิ้ม” ให้ใช้งานได้จริงและต่อเนื่อง - พิจารณาศักยภาพบุคลากรพื้นที่ก่อนใช้เทคโนโลยีใหม่ - จัดอบรม/ประชุมชี้แจงวิธีการบันทึกข้อมูลรหัสคัดการ ทันตกรรมที่ถูกต้องเพื่อให้ผลงานขึ้นและสามารถเคลมกับ สปสช. ได้ - ให้มีการประชุมทันตบุคลากร ๗๗ จังหวัดเพื่อขอแก้ไข Template และ SQL Script/Data Exchange บนระบบ HDC ทุก ๓ ปี
๕. การพัฒนากำลังคนและการสนับสนุนทรัพยากร	- วางแผนเพิ่มกำลังคนทั้งทันตแพทย์ ทันตภิบาล และผู้ช่วยทันตกรรมให้เพียงพอ - ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อทันตแพทย์สาขาทันตสาธารณสุขชุมชน ของนักวิชาการทันตสาธารณสุข ลดการสร้างทันตสาธารณสุข เพราะมีกรอบงานที่ทับซ้อนกัน - สนับสนุนสิ่งจูงใจ เช่น ค่าตอบแทนตามผลงาน หรือรางวัลเชิงขวัญกำลังใจ - บูรณาการงานทันตสาธารณสุขให้สอดคล้องกับนโยบายและระบบเคลมของ สปสช.
๖. การพัฒนาและขยายกลุ่มเป้าหมาย	- พัฒนาศักยภาพบุคลากรและ อสม. เพื่อส่งเสริมและเฝ้าระวังสุขภาพช่องปากในทุกช่วงวัย - จัดทำสื่อและกิจกรรมที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มวัย

ภาคผนวก :

สรุปผลการประเมินการขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. ภาพรวมผลการขับเคลื่อน

ผลการประเมินการขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ พบว่า การดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” สะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือของหน่วยงานระดับพื้นที่ที่มีต่อแนวทางของสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย ซึ่งครอบคลุมการส่งเสริม ป้องกัน และเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากของประชาชนทุกกลุ่มวัย โดยเฉพาะคะแนนความพึงพอใจและความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ระหว่าง ๓.๘ – ๔.๑ คะแนน

บุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางการดำเนินงานมีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และเกิดผลดีต่อสุขภาพช่องปากของประชาชน มีการถ่ายทอดความรู้และแนวทางสู่พื้นที่อย่างต่อเนื่องผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมออนไลน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้การบริหารจัดการงานในพื้นที่เป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังมีการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เช่น สถานศึกษา สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยบริการสุขภาพ ส่งผลให้การขับเคลื่อนงานด้านทันตสาธารณสุขมีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง

๒. จุดแข็งของการขับเคลื่อน

การดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุขในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจุดแข็งที่สำคัญหลายประการ โดยพบว่าความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของผู้ปฏิบัติงานต่อแนวทางการดำเนินงานในทุกกลุ่มวัยอยู่ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า ๓.๗ ขึ้นไปในทุกประเด็น แสดงถึงการยอมรับและความเข้าใจที่ดีต่อแนวทางของสำนักทันตสาธารณสุข การประชาสัมพันธ์และการถ่ายทอดแผนงานมีประสิทธิภาพ ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมทางไกล และการกำหนดเป็นนโยบายหรือตัวชี้วัดของหน่วยงาน ทำให้การสื่อสารนโยบายสู่พื้นที่เป็นไปอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง นอกจากนี้ การดำเนินงานยังครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายครบถ้วน ตั้งแต่หญิงตั้งครรภ์ เด็กวัยเรียน วัยทำงาน ไปจนถึงผู้สูงอายุ สะท้อนถึงการส่งเสริมสุขภาพช่องปากตลอดช่วงชีวิตอย่างเป็นระบบ การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เช่น ชุดอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปากและสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ มีความเหมาะสมและเพียงพอในระดับหนึ่ง ทำให้พื้นที่สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีความร่วมมือและการประสานงานที่ระหว่างหน่วยงานภาคีเครือข่าย ทั้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนและเสริมพลังการขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุขให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

๓. ข้อจำกัดและอุปสรรค

การขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุขในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ แม้จะมีความก้าวหน้าในหลายด้าน แต่ยังพบข้อจำกัดและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยเฉพาะในด้านทรัพยากรบุคคล เนื่องจากบุคลากรด้านทันตสาธารณสุขในบางพื้นที่ยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อภาระงานที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภารกิจเชิงรุกในชุมชน ส่งผลให้การดำเนินงานบางส่วนล่าช้า นอกจากนี้ ระบบข้อมูลด้านทันตสาธารณสุขยังมีความซ้ำซ้อน ต้องบันทึกข้อมูลหลายระบบและขาดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารชี้แจงแนวทางการดำเนินงานบางประเด็นยังไม่ทั่วถึง ทำให้พื้นที่บางแห่งตีความและดำเนินการไม่สอดคล้องกัน ขณะเดียวกันการติดตามและประเมินผลในบางส่วนยังไม่ต่อเนื่อง และยังขาดเครื่องมือหรือเกณฑ์มาตรฐานกลางที่ชัดเจนในการประเมินผลการดำเนินงาน อีกทั้งแรงจูงใจและขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ เนื่องจากยังไม่มีระบบรางวัลหรือสิ่งจูงใจที่ชัดเจนรองรับ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องและความมุ่งมั่นในการดำเนินงานของบุคลากรในพื้นที่

๔. ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนา เพื่อให้การขับเคลื่อนงานทันตสาธารณสุขในปีต่อไปมีประสิทธิภาพและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น เสนอแนะแนวทางดังนี้

- ๑) ปรับปรุงตัวชี้วัดและเป้าหมายให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่จริง โดยมีการศึกษาพื้นที่ก่อนกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้เกิดผลปฏิบัติได้จริงและยั่งยืน
- ๒) จัดทำแนวทางดำเนินงานและตัวชี้วัดที่ชัดเจน มี timeline สำหรับกิจกรรมในทุกกลุ่มวัย และประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ
- ๓) พัฒนาการสื่อสารและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงจัดประชุมแลกเปลี่ยนแบบแบ่งโซนหรือรายภูมิภาค เพื่อสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของหน่วยงานพื้นที่
- ๔) ลดความซ้ำซ้อนของระบบข้อมูล พัฒนาระบบข้อมูลให้เป็นระบบเดียว (One System) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อน และใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้อย่างครบถ้วน
- ๕) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งด้านทันตแพทย์ ทันตภิบาล ผู้ช่วยทันตกรรม และอาสาสมัครสาธารณสุข รวมถึงสนับสนุนแรงจูงใจและสิ่งจูงใจในการทำงาน
- ๖) เพิ่มแรงจูงใจและขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน โดยอาจจัดระบบรางวัล ยกย่องเชิงเกียรติคุณ หรือสนับสนุนค่าตอบแทนที่เหมาะสม

- ๓) เพิ่มการเข้าถึงบริการทันตกรรมในพื้นที่ให้ครอบคลุมมากขึ้น ทั้งจัดบริการนอกเวลาราชการ อุปกรณ์และสื่อให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย และหน่วยบริการเคลื่อนที่ในพื้นที่ห่างไกล
- ๔) บูรณาการงานทันตสาธารณสุขให้สอดคล้องกับนโยบายและระบบเคลมของ สปสช. เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่
- ๕) ส่งเสริมการบูรณาการงานกับภาคีเครือข่ายระดับพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สปสช. และภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการสนับสนุนร่วมกันอย่างยั่งยืน